

บทที่ 6

ผลการวิจัยและวิจารณ์การศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดการขยะ ของประชาชนและเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

การดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดการขยะของประชาชนและเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) ที่ใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (participatory action research : PAR) โดยใช้เทคนิคกระบวนการ AIC (Appreciation Influence Controls) ประชากรที่เป็นกลุ่มเป้าหมายที่ให้ข้อมูล (key informant) เชิงลึกในการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) ในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารข้าราชการ พนักงาน ลูกค้า และสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอแม่เมาะ จำนวน 15 คน ตัวแทนชุมชน และประชาชนในอำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง หมู่บ้านละ 5 คน รวม 55 คน ขึ้นนี้ผู้วิจัยได้ให้กลุ่มเป้าหมายแต่ละคนวาดภาพหรือสัญลักษณ์หรือเขียนข้อความที่สะท้อนสภาพการณ์และปัญหาการจัดการขยะของชุมชนในปัจจุบัน หลังจากนั้นแบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม และให้กลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่มอธิบายภาพหรือสัญลักษณ์หรือเขียนข้อความที่เขียนของตนเองให้กลุ่มเป้าหมายกลุ่มอื่นๆ ฟัง และห้ามมีการวิพากษ์วิจารณ์ แต่สามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ ต่อจากนั้นก็ให้มีการรวมภาพของแต่ละกลุ่มในกระดาษชาร์ต เลือกตัวแทนกลุ่มนำเสนอโดยการติดภาพไว้หน้าห้องด้วย สมาชิกกลุ่มอื่นๆ เพิ่มเติมและซักถามได้ ผู้นำการประชุมอาจจะซักถามเพื่อช่วยให้การอธิบายสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

สรุปผลการพัฒนาขึ้นระดมความคิดสภาพปัญหาในปัจจุบันของการจัดการขยะในองค์กรบริหารส่วนตำบลแม่เมาะ สรุปได้ดังนี้

- 1) ประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการจัดการขยะที่ถูกต้อง
- 2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดการประชาสัมพันธ์ในการจัดการขยะ
- 3) ไม่มีการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง ทั้งขยะเปียกและขยะแห้ง
- 4) จำนวนเจ้าหน้าที่เก็บขยะมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอ และ
- 5) จำนวนถังขยะมีน้อย ไม่เพียงพอ

จากผลการศึกษา พบว่า จากการระดมความคิดสิ่งที่อยากให้เกิดขึ้นกับชุมชนในอนาคต สรุปได้ดังนี้

1. ประชาชนและเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ทราบถึงบทบาทที่ตนเองมี มีความรู้ มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง และหน่วยงานอื่นๆ และร่วมกันพัฒนา และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา และความต้องการของชุมชนในการจัดการขยะ

2. ประชาชนและเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เข้าไปมีส่วนในการให้ความร่วมมือ ให้ความช่วยเหลือแสดงความคิดเห็น ให้คำแนะนำ รวมทั้งมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หรือดำเนินการ เพื่อให้กิจกรรมต่างๆ ให้ประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมาย ทั้งของตนเองและส่วนรวม ทั้งนี้การมีส่วนร่วมเป็นทั้งในลักษณะของการร่วมให้การสนับสนุน และการร่วมรับผลประโยชน์ในกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้น

3. ทำให้รู้จักประสานงานการขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ ในเขตพื้นที่ของชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการจัดการขยะ ในเรื่องของงบประมาณและ กระตุ้นให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการจัดการขยะ

4. ให้มีธนาคารขยะในชุมชน เพื่อช่วยให้ประชาชนในชุมชนมีความตระหนักและเห็นคุณค่าในการจัดการขยะของตนเองและชุมชน

5. ส่งเสริมให้เยาวชนในเรื่องของการจัดการขยะ ตลอดจนได้ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะให้ประชาชนในพื้นที่